

VELIKONOČNÍ TRADICE A ZVYKY

Přečtěte si o zvycích, které dodržují v cizích zemích.

ČTĚTE NA STRANĚ 2-3

VELIKONOČNÍ ÚKOLY PRO DĚTI

Křížovka, sudoku, spojovačka a bludiště.

ČTĚTE NA STRANĚ 4

Básnička na úvod

Čtyřikrát za každý rok vyjde jeden díl, k pobavení další krok a to je náš cíl. Najdete zde pobavení, křížovky i malování, od jara až do Vánoc přinášíme vám radost. Kubík je časopisu jméno

a toto je rýmováno. Velikonoční díl je zde, na zlatém voze veze se přímo vám do třídy bez nůše i bez křidy.

autor článku:
VÁCLAV PARDAMEC
třída 8.A.

Téma

Vítejte u speciálního vydání školního časopisu Kubík věnovaného tentokrát tématu Velikonoce. Zjistíte, jaké tradice se pojí s Velikonoce nejen u nás, ale i v dalších zemích. Opět nebudou chybět fotografie z akcí školy.

Velikonoce - tradice a zvyky

Škaredá středa (13. dubna). Den připomíná Jidášovu zradu, tedy škaredý skutek. Pro křesťany začínají tři přísné postní dny plné hrachu a čočky.

Zelený čtvrtek (14. dubna). Je zkrátka den, kdy dopadne dobře všechno, do čeho se pustíte. V tento den byste měli udělat něco na zahradě či poli, pečte jidáše a hlavně sázejte. K obědu si dejte něco zeleného.

Velký pátek (15. dubna). V tento den byste měli zajít ke studánce nebo k prameni a omýt si tam alespoň obličej, prý pak budete krásnější. Také se prý otevírají jeskyně s poklady.

Bílá sobota (16. dubna). Bílá sobota je posledním dnem půstu a vrcholí během ní přípravy na Boží hod. Uklízí se, bílí se, pečou se mazance a beránci. Večer si lidé také dávali nádivku s uzeným masem.

Velikonoční neděle a pondělí (17. a 18. dubna). Dny oslav Velikonoc, neděle byla tradičně ve znamení dobrého jídla.

autor článku:
NELLY ŠMEJKALOVÁ
třída 7.A

Velikonoce jsou nejvýznamnějším křesťanským svátkem, oslavou zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Velikonoce jsou obdobím lidových tradic spojených s vítáním jara.

Jedna z nejnámějších tradic je pletení pomlázek a následné koledování. Pomlázka vyrobená z vrbových proutků má ženám předat mládí a sílu. Pánové a chlapi si z těchto proutků měli uplést pomlázku a ženy se tímto proutkem nechají vyšlehat,

aby byly krásné a mladé. Ženy pak mužům dají jako odměnu vajíčko.

Další tradice jsou např. pečení velikonočního zajíčka, beránka, mazance či jidáše. Dále se zdobí domovy, malují vajíčka (kraslice) nebo rodiče mohou dětem poschovávat kraslice či čokoládová vajíčka na zahradě a děti je pak ráno hledají.

Svatý týden začíná Květnou nedělí a končí Velikonoční nedělí neboli Božím hodem velikonočním. Jak nazýváme

ostatní dny?

Modré pondělí (11. dubna 2022). V tento den bylo lidem podle tradice zakázáno vykonávat jakoukoliv práci. Mělo být ve znamení odpočinku a nabírání sil.

Šedivé úterý (12. dubna). Šedivá barva má představovat vymetené pavučiny, uklízet se má celý dům. K tradici patří také bílení stěn. Symbolizovala i to, že se z chalupy vymetou všechny „nečistoty“.

Velikonoce na severu i jihu

Jaké velikonoční tradice dodržují obyvatelé severských zemí?
A jak se slaví na jihu v Itálii?

Čtěte na str.2

Zajímavosti

Myslíte, že jsou slepice nudné? Přečtěte si fakta o slepicích, která neznáte, a možná změníte názor.
A jaké velikonoční rekordy byly zapsány do České knihy rekordů?

Čtěte na str. 3.

Fotky

Přinášíme vám i fotoreportáž z akcí, které proběhly na naší škole před Velikonoce. Veselé fotky z Barevného týdne i úspěšného Velikonočního jarmarku si prohlédněte na stranách 5 a 6.

Recept

Na Velikonoce se pečou sladké mazance, jidáše a velikonoční beránci. My vám ale tentokrát přinášíme recept na slanou pochoutku - velikonoční nádivku.

Čtěte na str. 2.

Italské Velikonoce

Italské Velikonoce se nazývají Pasqua. Itálie je známá pro své skvělé jídlo a toho se drží i o Velikonocích, pořádají se bohaté hostiny o několika chodech. Většina je ze skopového nebo jehněčího masa, a protože Italoové jsou gastronomickými mistry, tabule mnohdy připomíná mistrovské dílo. Stejně jako u nás je důležitým symbolem vajíčko. Nejenže je to dobrá pochoutka, ale taky slouží jako hra pro děti, které navzájem fukají svými vajíčky a to, které ho má nejméně otlučené, vyhrává. Samozřejmě se děti těší na obrovská čokoládová vajíčka obalená v barevné fólii. Vajíčka jsou také symbolem jara a znovuzrození.

Nesmím zapomenout na další důležitou část italských velikonoc a to jsou karnevaly, které jsou plné pestrých masek.

Nejsvátečnějším dnem je pro Italy Velikonoční neděle, kdy se po mši vaří oběd o několika chodech a jako největší lahůdka se servíruje pečené jehněčí. Na velikonoční tabuli se objevují preclíky a tradiční moučníky z kynutého těsta ve tvaru holubice. Zmíněné buchty ve tvaru holubice mají v současné době mnoho různých příchutí i velikostí a můžete je v období Velikonoc koupit v každém obchůdku. Zakroucený tvar preclíků zase symbolizuje ruce složené při modlitbě. Po celou dobu Velikonoc můžete v Itálii potkávat průvody se svíčkami a na Zelený čtvrtek, Velký pátek, Bílou sobotu i Velikonoční neděli probíhají velké bohoslužby, kterých se o Velikonoční neděli často účastní i ateisté. Papež vede v tomto období každý rok pobožnost křížové cesty kolem Kolosea a v neděli slouží na náměstí svatého Petra mši, která je přenášena televizemi i rádií do celého světa.

autor článku:
KAROLÍNA KAŇKOVÁ
třída 7.C

Norské Velikonoce

Stejně jako u nás je hlavním symbolem Velikonoc v Norsku kuře a vejce. V Norsku je ale netradiční tradicí žánr zločinu. Téměř každý televizní kanál vysílá seriály či filmy o zločinech, noviny tisknou detektivní příběhy, rádia pouští detektivní rozhlasové hry a většina čtenářů sáhne po známých detektivkách jako je Sherlock Holmes nebo Hercule Poirot. Lidé taky rádi luští kvízy nebo hrají deskové hry, či jednoduchou hru Yatzi. Školy mají celý týden zavřeno a poslední den práce je ve středu. Nákupní centra často zavírají velmi brzy, a tak lidé tradičně blázní po nákupech, aby stihli nakoupit zásoby na víkend. Děti zde nechodí na koledu, ale v obchodech se kupují velká extravagantní sladká vejce neboli Smågodt a také oblíbené norské čokoládky Kvikkklunsj. V současnosti začínají Velikonoce karnevalem. Dříve byl karneval poslední slavností před půstem a znamenal hlavně rozloučení se zábavou a masem. Na Květnou neděli (Palmesøndag) začínají lidé zdobit své domy a nosí si domů větve z břízy. Velikonočním

čtvrtkem neboli Skjærtorsdag začínají prázdniny, stejně jako u nás. Na Velký pátek (Langfredag) by se měla zachovat tichá úcta a nemělo by se jíst maso. Také se v tento den nevysílají obyčejné reklamy, ale pouze reklamy pomáhající charitám. O Velikonoční sobotě (Påskeaften) nebo také jinak nazývané Velikonoční večeri, se večer jí tradiční jehněčí. Na Velikonoční neděli (Påskedag) si Norové tradičně dopřávají bohatou snídaní. K tomuto dni se také váže historka, že když je den předtím pěkné počasí, bude i hezké léto, ale když je tu noc mráz, léto přijde pozdě. Velikonoční pondělí je hlavně o čištění, vyčištění, návratu domů a o konci Velikonočních svátků. Během velikonočního víkendu se také v severním Norsku pořádá Festival Sámů, kde se každoročně konají závody sobů, je tu také hudební festival a promítají se filmy o životě Sámů.

autor článku:
ALŽBĚTA NOVOTNÁ
třída 8.A

Švédské Velikonoce

O Velikonocích se ve Švédsku rojí čarodějnice.

Lidové tradice totiž praví, že na Zelený čtvrtek vylétají čarodějnice na koštatech na kopec Blåkulla (což je taková švédská obdoba Čertových kamenů).

Děti se převlékají za čarodějnice a obcházejí okolí, aby popřály sousedům veselé Velikonoce.

Při tom rozdávají vlastnoručně namalovaná přáníčka s velikonočními motivy, na oplátku dostávají drobné dárky, většinou v podobě papírových nebo plastových vajec naplněných sladkostmi.

K tradičním velikonočním pokrmm patří samozřejmě

vejce a jehněčí, ale také nakládané nebo uzené sledě a pokrm z lososa.

Na Velikonoce se tu nic zvláštního nepeče. Mazanec, beránek ani jidáše jim nic neříkají. Ani nejedí nějaká zvláštní jídla, jen jehněčí si o Velikonocích rádi dají.

Také jako my malují vajíčka a připravují výzdoby, v nichž nechybí zajíčky a barevnými peříčky ozdobené březové větvičky.

autor článku:
VANESKA ZDEŇKOVÁ
třída 7.C

Velikonoční nádivka

Milí čtenáři, připravila jsem si pro vás další chutný recept, tentokrát spojený s Velikonocemi. Velikonoční nádivka se obvykle dělá na Velikonoční pondělí a její nejdůležitější součástí je něco zeleného (špenát, kopřivy), ale myslím si, že si ji můžete udělat i kdykoliv jindy.

Co budete potřebovat:

5 rohlíků
200 g vařeného uzeného masa
200 ml mléka
4 vejce
75 g másla
2 hrsti zelených listů (špenát, kopřivy)
1 hrst listové petržele
sůl, pepř, muškátový oříšek
máslo na vymazání formy

Postup:

Rohlíky nakrájejte na kostičky. Vejce si rozklepněte a dejte zvlášť žloutky a zvlášť bílky. Do větší mísy dejte nakrájené rohlíky, zalijte je mlékem a nechte je chvíli stát, aby mléko absorbovaly. Poté rohlíky zlehka vymačkejte, přidejte rozšlehané žloutky a promíchejte. Do mísy dále přidejte uzené maso nakrájené na kostičky, rozpuštěné máslo, kopřivy či špenát, petrželku a dochuťte solí, pepřem a muškátovým oříškem. Bílky našlehejte na tuhý sníh, přidejte do mísy a jemně promíchejte. Pekáček nebo plech si vymačte máslem, vložte směs a rovnoměrně ji rozložte. V troubě pečte dozlatova asi 30 minut.

Nádivku si můžete dát jen tak samotnou, přidat k ní kyselou okurku, rajčátka či bazalku nebo ji podávat jako přílohu k masu. Přeji všem dobrou chuť!

autor článku:
ALŽBĚTA NOVOTNÁ
třída 8.A

Velikonoce ve Velké Británii

Ve Velké Británii jsou Velikonoce jedním z hlavních křesťanských svátků v roce. Jsou plné zvyků, folklóru a tradičního jídla. Velikonoce se konají každý rok v jinou dobu. Nastávají první neděli po prvním úplňku po prvním jarním dni na severní polokouli. To znamená, že se svátek může konat jakoukoliv neděli mezi 22. březnem a 25. dubnem. Velikonoce jsou nejen

koncem zimy, ale také koncem půstu. Je to proto často čas zábavy a oslav. Pátek před Velikonoční nedělí a pondělí po nich jsou ve Spojeném království státním svátkem. O Velikonočních se školy ve Spojeném království zavírají na dva týdny, což je čas na strávení veškeré čokolády. Před Velikonoce se obchody zaplní množstvím různých čokoládových vajíček. Ročně se v Británii během několika dnů prodá okolo 90 milionů čokoládových zajičků.

ZELENÝ ČTVRTEK

Zelený čtvrtek je čtvrtek před Velikonoce. Křesťané si to připomínají jako den Poslední večere. V Británii se královna účastní ceremoniálu, který se datuje od dob vlády Edwarda I. To zahrnuje distribuci peněz zasloužilým starším občanům (jeden muž a jedna žena

za každý rok věku panovníka), kteří jsou obvykle vybráni za to, že prokázali službu jejich komunitě. Dostávají ceremoniální červenobílé penězky, které obsahují mince vyrobené speciálně pro tuto příležitost. Bílá penězka obsahuje jednu minci za každý rok panovníkovy vlády. Červená penězka obsahuje peníze namísto jiných dárků, které se dříve dávaly chudým.

VELKÝ PÁTEK

Pátek před Velikonoce si křesťané připomínají ukřižování Ježíše Krista. Je to den smutku v kostele a speciální velkopáteční bohoslužby, kde křesťané meditují o Ježíšově utrpení a smrti na kříži a o tom, co to znamená pro jejich víru. Nazvat to „Velký pátek“ se může zdát trochu bizarní, ale někteří lidé si myslí, že se tomu kdysi říkalo Boží pátek nebo Velký

pátek.

VELIKONOČNÍ NEDĚLE A PONDĚLÍ

Velikonoční neděle oslavuje vzkříšení Ježíše Krista, jak je psáno v křesťanské bibli. Předpokládá se, že se v tento den dávají vajíčka, protože představují nový život a jsou symbolem Ježíšova návratu z mrtvých. Dokonce i ti, kteří nejsou věřící, dávají obvykle čokoládová velikonoční vajíčka přátelům a rodině. Používají se také v zábavné a tradiční hře zvané hledání velikonočních vajíček, kde se kolem domu, zahrady nebo parku ukrývá spousta vajíček, která pak děti hledají.

autor článku:
JAKUB WILLIAM BRUCE
třída 8.C

Fakta o slepicích, která nevíte

Slepice mají binokulární vidění, což znamená, že vidí oběma očima naráz a tudíž mají široké zorné pole. Slepice také vidí UV záření, takže ví, ze kterého vajíčka se vylihně zdravé a z

jakého nezdravé kuře. Navíc jsou inteligentnější, než se zdají. Průměrné novorozené kuře je stejně inteligentní jako sedmiměsíční kojeneček. Také mají obnovující sluch, což znamená, že když se jim začne zhoršovat sluch, jejich ušní buňky to zjistí a začnou se regenerovat, čímž se zacelí. Tudíž slepice slyší celý život stejně. Další a poslední fakt již možná víte, ale stejně vám ho řeknu, protože je velice zajímavý. Slepice mají jako předky dinosaury.

autor článku:
VÁCLAV PARDAMEC
třída 8.A.

Otázky pro pozorné čtenáře

- Proč má preclík zakroucený tvar?
 - Protože to je hezčí.
 - Protože jeho autor měl zakroucený knír.
 - Protože to vypadá jako ruce při modlení.
- Čeho jsou plné karnevaly v Itálii?
 - pestrých masek
 - lidí s knírem
 - čarodějnic
- Za co se děti převlékají o Velikonoce ve Švédsku?
 - za zajičky
 - za ovečky
 - za čarodějnice a čaroděje
- Jaký je jeden z hlavních velikonočních pokrmů ve Švédsku?
 - kachna
 - losos
 - špagety
- Jaký žánr je oblíbený na Velikonoce v Norsku?
 - sci-fi
 - detektivka
 - horor
- Jakou barvou je nazývaný čtvrtek před Velikým pátkem?
 - Šedivý
 - Růžový
 - Zelený

Řešení na str. 5.

Velikonoční rekordy

Jak dlouhá byla nejdelší pomlázka v České republice nebo kolik kraslic se vešlo na jeden strom? Nejen to se dozvíte na stránkách agentury Dobrý den. Je to oficiální web českých rekordů. Agentura sídlí v Pelhřimově, kde také najdete Muzeum rekordů a kuriozit. Vydává také České knihy rekordů.

Pojďme se podívat na některé velikonoční rekordy.

Nejdelší pomlázka z 8 prutů

Nejdelší naplétaná osmipramenná pomlázka vznikla v roce 2017 v Biskupicích, měřila 101 metrů a její výroba trvala 21,5 hodiny.

Nejvíce kraslic na jednom stromě

V roce 2019 byl v Ostravě zapsán do České knihy rekordů velikonoční strom, na kterém bylo navěšeno 31 324 kraslic. Zdobená vajíčka shromažďovali občané Heřmanic skoro 2 roky a na strom je věšeli pomocí žebříku, lezeckého vybavení i vysokozdvíže plošiny.

Velikonoční stezka s největším počtem obřích kraslic

V roce 2015 vstoupila do České knihy rekordů také Hluboká nad Vltavou se svou stezkou s 16 obřích kraslicemi. Betonové kraslice měřily 105 cm na výšku, v nejširším místě měly obvod 228 cm a vážily téměř půl tuny. Na zdobení

kraslic se podíleli výtvarníci i dobrovolníci. Také letos najdete na území města obří velikonoční kraslice.

Největší sbírka forem na velikonoční beránky

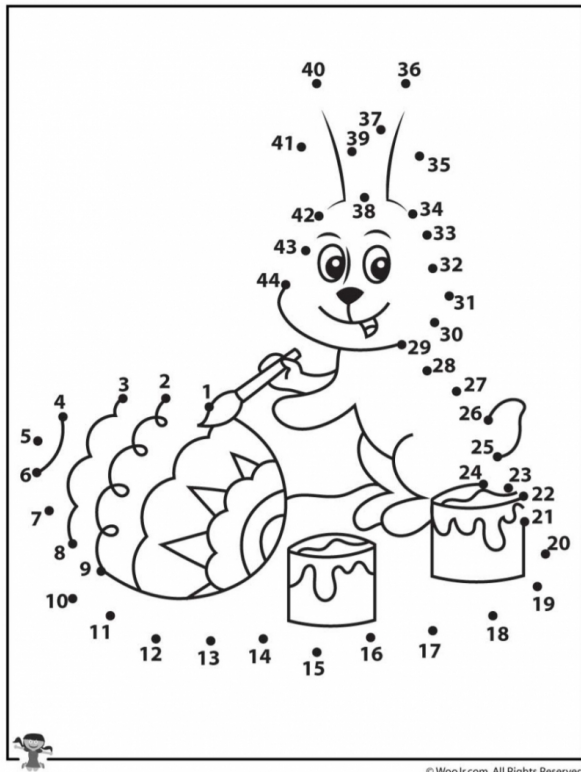
Paní Holinová z Libiše vlastní 368 forem na beránka. Všechny jsou funkční a nejstarší forma pochází přibližně z roku 1800. Rekord byl zapsán v roce 2018.

Nejdelší velikonoční sekaná

IGY centrum v Českých Budějovicích vstoupilo do České knihy rekordů v roce 2014 se svou nejdelší velikonoční sekanou. Obchodní centrum nechalo tuto tradiční velikonoční pochoutku upéct firmou CORAX Trading - Kaplické uzeniny. Sekaná měřila na délku 19,21 metrů, na výšku měla 12 cm, na šířku 11 cm a vážila 216 kg.

autor článku:
ALENA PECHOVÁ

Spojovačka

© Wooljr.com. All Rights Reserved.

foto: www.woojr.com

Sudoku

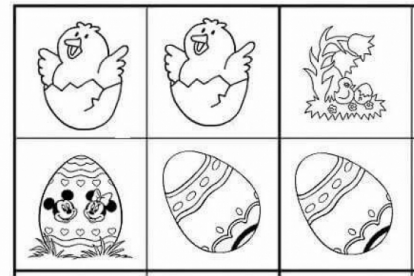
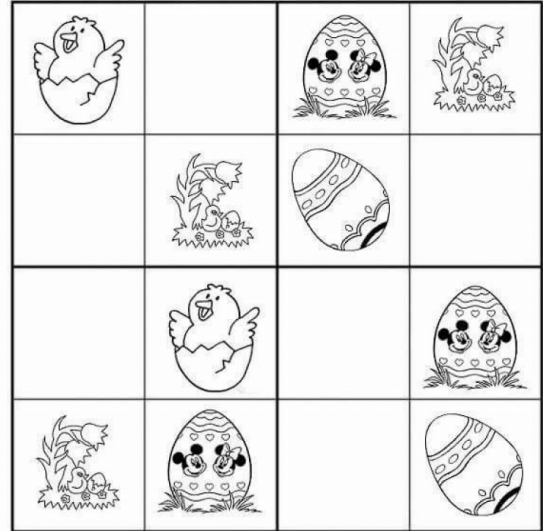
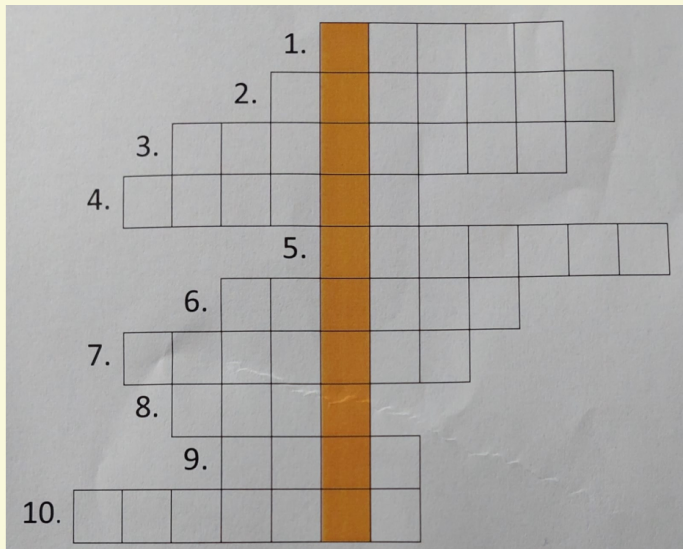

foto: Pinterest

Křížovka

- 1) Maluje se to na Velikonoce.
 - 2) Peče se to na Velikonoce.
 - 3) Plete se to z vrbového proutí.
 - 4) Žlutá jarní květina
 - 5) Jarní keř, který má v názvu zvíře.
 - 6) Fialová květina
 - 7) Tradiční velikonoční pečivo
 - 8) Roční období po zimě
 - 9) Její mládě je jehně.
 - 10) Malé ušaté zvířátko
- Řešení na str. 5.

autor článku:
VANESKA ZDEŇKOVÁ
třída 7.C

Bludiště

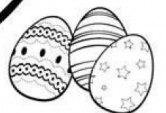
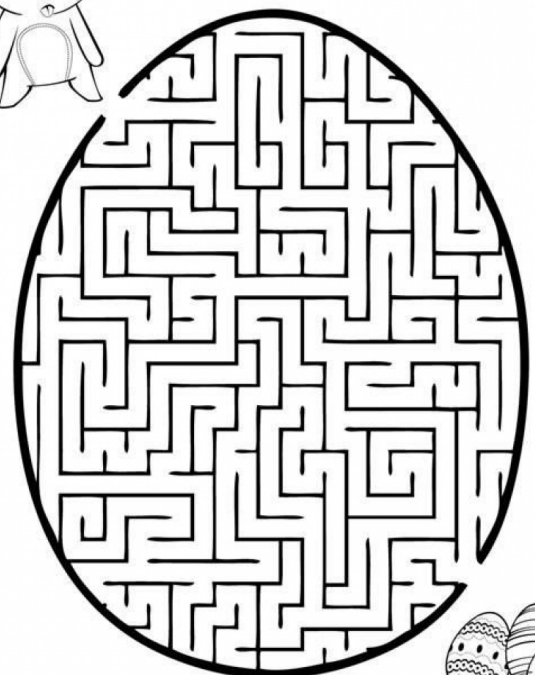
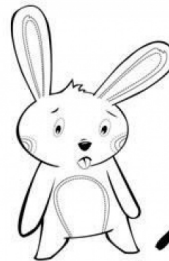

foto: Pinterest

Fotoreportáž - Barevný týden

Před Velikonocemi probíhaly na naší škole barevné dny. Od úterý 5. 4. do pátku 8. 4. byl každý den věnován jedné barvě a děti měly za úkol vyladit své oblečení právě do této barvy.

Vybrané barvičky byly: úterý - žlutá, středa - červená, čtvrtek - zelená a pátek - bílá.

Akce Dětského parlamentu se zúčastnili žáci 1. i 2. stupně. Porotci z řad Dětského

parlamentu pod vedením paní učitelky Nejedlé pak hodnotili, jak děti úkol splnily.

Na prvním stupni splnily nejlépe úkol děti ze 3.A, 4.A a 5.A. Na druhém stupni uspěly třídy 7.A a 8.A.

Řešení kvízu a křížovky

Zkontrolujte si správné řešení křížovky i kvízu.

Otázky pro pozorné čtenáře - řešení:

1.	V	E	J	C	E			
2.	B	E	R	Á	N	E	K	
3.	P	O	M	L	Á	Z	K	A
4.	N	A	R	C	I	S		
5.	K	O	Č	I	Č	K	Y	
6.	V	I	O	L	K	A		
7.	M	A	Z	A	N	E	C	
8.	J	A	R	O				
9.	O	V	C	E				
10.	Z	A	J	Í	Č	E	K	

1. c
2. a
3. c
4. b
5. b
6. c

Fotoreportáž - Velikonoční jarmark

Ve středu 13. dubna se na naší škole konal Velikonoční jarmark. Po dlouhé covidové pauze jsme mohli konečně otevřít brány školy a přivítat všechny na oblíbené akci pro veřejnost.

Atrium školy se zaplnilo prodejními stánky s krásnými a originálními velikonočními dekoracemi i pečenými dobrotami, které děti vyrobily. Návštěvníci měli možnost nejen nakoupit nádherné velikonoční

výrobky a pochutnat si na sladkých i slaných dobrotách a voňavém jarním elixíru, ale také zhlédnout hudební představení dětí z 5. třídy nebo si vyzkoušet některou z řemeslných dílniček.

